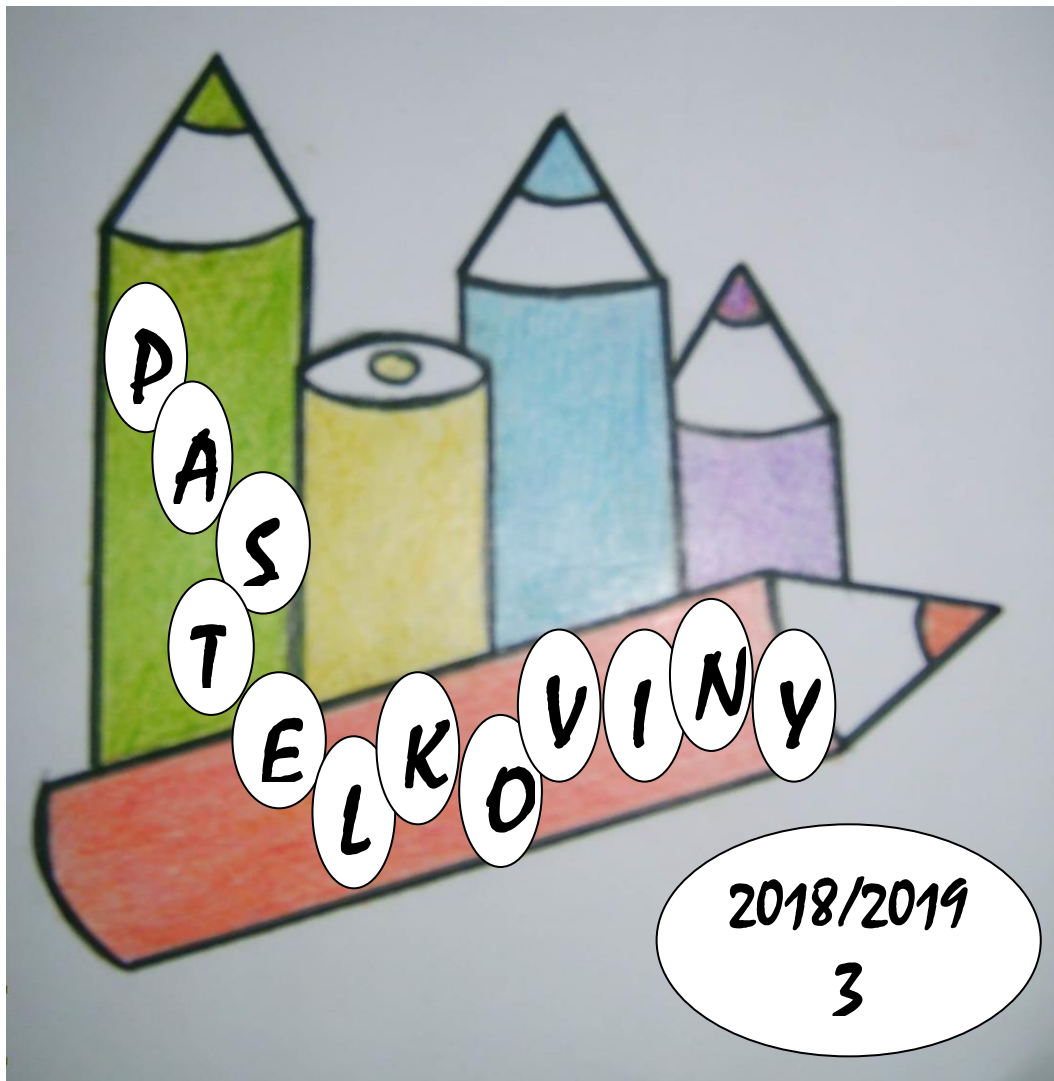

ŠPECIÁLNA ZÁKLADNÁ ŠKOLA
TŘEBÍČSKA 16
HUMENNÉ

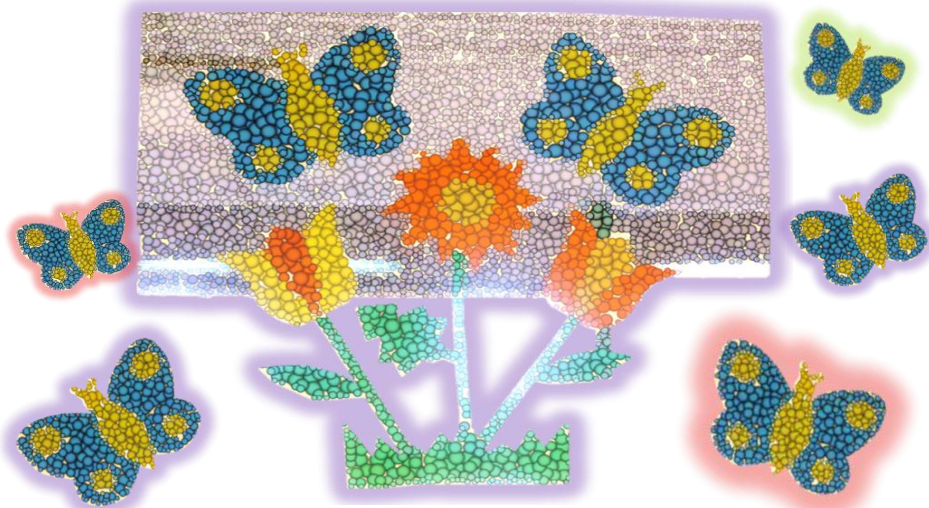

Príhovor redakcie

Milí čitatelia,

sme svedkami a v mnohých prípadoch aj súčasťou závažných zmien prebiehajúcich vo svete. Tieto zmeny sa týkajú všetkých oblastí spoločenského života a zasahujú aj do našich životov - niekedy pozitívne, inokedy aj negatívne. Zvyčajne ich rôznymi spôsobmi posudzujeme, komentujeme, kritizujeme, no málokedy si uvedomujeme, že my sami sme nielen „obeťami“ týchto zmien, ale nepriamo aj ich aktérmi a tvorcami. Žijeme totiž taký život, aký si sami vytvoríme, a ak sa nám nepáči, neľutujeme sa, nenadávaime naň, ale skúsme ho zmeniť, pretvoriť podľa našich predstáv. Škola je miestom, ktoré nám v tom môže pomôcť, tým, že nám dá vedomosti, praktické zručnosti a skúsenosti. Každá aktivita, činnosť, ktorú v škole vykonávame, je prínosom a vkladom pre náš budúci život, snažme sa teda, aby ich bolo čo najviac a snažme sa ich vykonávať zodpovedne a čo najkvalitnejšie. Nikdy totiž nevieme, čo nás v živote postretne a kedy „to naučené“ v živote uplatníme.

Redakčná rada

Marec

sa ako

mesiac knihy oslavuje už
dlhé desiatky rokov.

Konkrétne to je už od roku 1955,

kedy ho v bývalom Československu vyhlásili na počesť slepého Mateja Hrebendu Hačavského, širitel'a a zberateľa slovenskej a českej knihy, ktorý sa v tomto mesiaci narodil aj zomrel. Cieľ bol naozaj jednoduchý – chceli tak podporiť záujem o knihy. Do mesiaca knihy zapadol aj Týždeň slovenských knižníc. Pravidelne sa organizuje posledný týždeň v mesiaci a vyhlásila ho Slovenská asociácia knižníc v roku 1999. Každý rok nám koordinátorka čitateľskej gramotnosti p. učiteľka Tilňáková dohodne návštevu Vihorlatskej knižnice, kde máme možnosť „stretnúť sa“ s knihami klasickými i knižnými novinkami. Pripomenieme si známe informácie o vzniku, vývoji, tvorbe a šírení kníh, no vždy sa dozvieme aj niečo nové, zaujímavé zo sveta kníh. Pracovníčky knižnice nás sprevádzajú pri prehliadke knižnice, oboznámia nás k knižničným poriadkom, upozornia na zaujímavé tituly kníh. V knižnici prežijeme zaujímavé chvíle a odchádzame z nej naplnení novými informáciami a zážitkami.

Mgr. M. Tilňáková

Šport je tá najkrajšia vec na svete, najlepšia droga, na ktorej môže byť človek závislý. Ostatné drogy život ničia, no táto ho len a len zlepšuje. Po prvé, vplýva na rozvoj osobnosti a vzťahy s inými ľuďmi. Ten, kto hrá nejaký kolektívny šport, je súčasťou tímu a takíto ľudia sú zvyčajne zhovorčiví a príjemní, pretože ich formuje kolektív. Je tomu aj preto tak, lebo počas hry v podstate hráči komunikujú so spoluhráčmi, nachádzajú sa v kolektíve, vedia si pomáhať, pestujú svoju vytrvalosť, zmysel pre fair play a naučia sa byť spolupatriční v dobrom i zlom. Po druhé šport nám zdvihne aj sebavedomie. Každý z nás ma iste skvelý pocit, keď je v niečom dobrý alebo v niečom skóruje. Skrátka, v športe si môžeme dokázať, že na niečo skutočne máme a sme v tom dobrí. Tretím príkladom dôležitosti športu v živote človeka je relaxácia. Pri ničom inom človek nedokáže tak skvelo vypnúť a zároveň vydať svoju energiu aj na zmysluplné veci. Štvrtým dôležitým faktorom dôležitosti telesnej zdatnosti je vlastné posúvanie hraníc a sebazdokonaľovanie. Trebárs niekto sa naučí konečne novú kľučku vo futbale, niekto sa postupom času začne zlepšovať v sile alebo dokáže zabehnúť vzdialenosť, o ktorej si myslel, že je nemožná. A to najdôležitejšie nakoniec – zdravie. Ľudia, ktorí sa aktívne venujú športu sú vitálnejší a zdravší ako ich neaktívni rovesníci. Športovanie by preto malo mať popredné miesto v našich voľnočasových aktivitách. Stolný tenis je jeden z najmasovejších, najrýchlejších a najpopulárnejších športov u nás i vo svete. Od roku 2015 sa 6. apríla oslavuje Svetový deň stolného tenisu pre všetkých. Slovensko sa do osláv prvýkrát prihlásilo v roku 2018 s výzvou **...ideme hrať ping – poooooong...** Žiaci a zamestnanci našej školy sa do projektu zapojili v minulom a aj v tomto školskom roku. V cvičebni školy počas dopoludnia medzi sebou súťažili prihlásení jednotlivci a tí, ktorí sa do turnaja nezapojili, mali možnosť zahrať si nesúťažné zápasy alebo precvičiť rôzne druhy podaní a úderov. Víťazi boli odmenení medailami a všetci zúčastnení drobnými sponzorskými cenami.

PaedDr. I. Bicáková

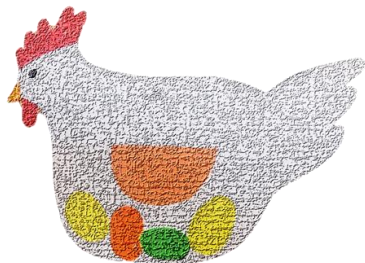

Veľká noc

Jej dátum nie je stabilný, pretože sa neriadi civilným kalendárom, nájdete ho zaznačený v aktuálnom kalendári. Veľkonočné sviatky začínajú pre kresťanov už vo štvrtok pred Veľkou nocou. V deň významného veľkonočného sviatku - Veľkého piatku už väčšina ľudí nechodí do práce, pretože je voľno, otvorené sú len obchody a supermarkety. Na Veľký piatok si kresťania pripomínajú ukrižovanie Ježiša Krista a postia sa.

Počas dní pred sviatkami Veľkej noci sa pečú zákusky, koláče, robia sa nákupy. Vo veľkonočnú nedeľu, najväčší sviatok kresťanov, sa oslavuje zmŕtvychvstanie Ježiša Krista. Nielen kresťania však v tento deň slávia Veľkonočnú nedeľu. Obed vo väčšine slovenských domácností je vždy slávnostný, podávajú sa zvyčajne rezne so zemiakovým majonézovým šalátom, jedia sa zákusky, studené obložené misy, obložené chlebíčky a iné jedlá. Ukončením osláv veľkonočného obdobia je Veľkonočný pondelok.

Tento sviatočný deň sa na Slovensku spája s bohatými tradíciami ako je oblievačka, ktorej charakter a priebeh sa mierne líši podľa oblastí Slovenska.

Oblievačka znamená, že chlapci chodia navštíviť dievčatá a ženy v rodine, dievčatá z dediny alebo mesta, spolužiačky a kamarátky a oblievajú ich vodou a parfumom. V posledných rokoch už nie je oblievačka tak intenzívna ako v minulosti. Malí chlapci oblievajú vodou zo striekačky alebo zo striekačích pištoľí. Ešte stále je ale veľa regiónov, kde najmä v obciach chodia mládenci oblievať mladé dievčatá na koňoch, s rapkáčmi, vyzdobení stuhami, oblečení v krojoch. Ako odmenu dávajú dievčatá a ženy chlapcom sladkú odmenu, ovocie alebo kraslicu a peniaze. Mládenci dostávajú pohárik alkoholického nápoja, občerstvenie a kraslicu.

Na veľkonočné sviatky sa ľudia pripravujú od skončenia fašiangov, počas obdobia 40-dňového pôstu, ktorý začína Popolcovou stredou. Je to obdobie duchovného pokánia a očisty. V súvislosti s tým si kresťania čistia aj príbytky, zobia ich jarnými dekoráciami, nakupujú, varia, pečú. Veľkonočnú atmosféru nám vyčaria ozdoby alebo sladkosti v podobe symbolov Veľkej noci – vajíčok, barančekov, kuriatok či zajačikov.

Mgr. A. Hajníková

Enviropratovanie

Jar symbolizuje zrod nového života, ktorý sa spája s nevinnosťou a čistotou. Do jarného obdobia spadajú aj veľkonočné sviatky, ktoré oslavujú

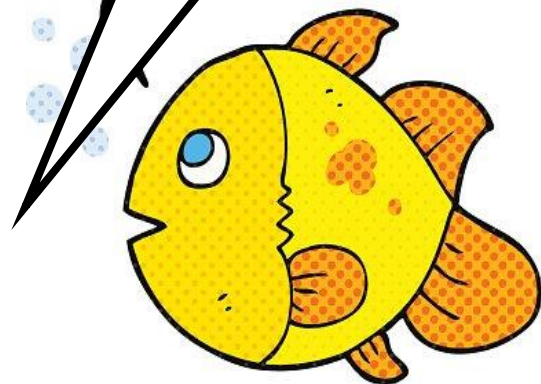

zmŕtvychvstanie Ježiša Krista – očistu od hriechov a nový začiatok. Práve preto sa začiatkom jari v domácnostiach robí „veľké jarné upratovanie“, aby sme sa zbavili špiny či všetkého starého a nepotrebného. Keďže my ľudia sme súčasťou prírody, mali by sme tieto očistné aktivity preniesť aj do nej, do nášho okolia, aby žiarila čistotou ako naše príbytky. Škola je naším druhým domovom, a preto sa staráme o to, aby sme sa v nej cítili príjemne. Každý rok v jesennom a jarnom období p. učiteľka Lapšanská, koordinátorka environmentálnej výchovy, organizuje Envirodni, počas ktorých triedy pod vedením triednych učiteliek a zamestnanci školy upratujú areál školy. Zbierame odpadky, vyhrabávame suché lístie a trávku, čistíme a upravujeme kvetinové záhony, režeme okrasné kríky a stromy, vysádzame kvety s cieľom skrásliť exteriér školy. Naším partnerom sú pri tejto činnosti Technické služby mesta Humenné, ktoré zabezpečia kontajnery a realizujú vývoz odpadu. Spoločnými silami upratovanie zvládame na jednotku a vždy máme dobrý pocit, keď sa dívame z okien tried na čistý a upravený školský areál.

Mgr. I. Lapšanská

Rok v živote rybára

Vedeli ste, že keď pri love rýb leží nástraha na dne, ide o spôsob lovu položením (v rybárskom slangu naťažko), a pri nástraha plávajúcej pomocou pláváka v rôznych hĺbkach rybári hovoria o love na plávanú? O týchto, ale aj iných spôsoboch lovu rýb nám prišiel porozprávať rybár Mgr. N. Koscelník, ktorý je členom Slovenského rybárskeho

zväzu. Vysvetlil nám, z čoho pozostáva a ako sa skladá udica, ukázal nám druhy háčikov a návnad, objasnil nám aj základné pravidlá rybolovu na Slovensku. Väčšinu informácií nám sprostredkoval zážitkovým spôsobom, pretože sme mali možnosť prakticky si vyskúšať, ako sa skladá udica, viaže závažie aj háčik a dokonca sme aj súťažne lovili ryby. Síce len tie z papiera, ale aj tak to bolo náročné a vyžadovalo to presnú mušku a veľkú trpezlivosť. Pán rybár nám na interaktívnej tabuli ukázal fotografie svojich „najúlovkov“ a pripomenul nám i poznatky o druhoch, spôsobe života, rozmnožovaní a častiach tela sladkovodných rýb. Niektoré z nich sme v skupinkách aj zostavili z rozstrihaných obrázkov. Svoje rozprávanie náš hosť spestril aj hudobným programom – zaspieval nám a zahral na gitare niekoľko piesní o rybách alebo s rybárskou tematikou. Ku chytľavým refrénom sme pridali aj my, a tak sme z akcie odchádzali nielen obohatení o nové vedomosti, ale aj vo veselej nálade.

Mgr. I. Lapšanská

Reklama je fenomén súčasnej doby. Jej vplyv na ľudí je mimoriadne silný, pretože je neodmysliteľnou súčasťou mediálneho vysielania. V tejto podobe zasahuje aj do našich životov. Často sa stáva, že deti, najmä v mladšom veku, nedokážu rozlíšiť, čo je skutočnosť a čo fikcia. Preto

potrebné, aby sme pochopili úlohu, ciele, fungovanie reklamy a oboznámili sa so základnými nástrojmi a stratégiami reklamného marketingu. Tieto témy tvorili obsah prednášky, ktorú vo forme pútavej prezentácie s ukázkami reklamných videí pripravila pre nás koordinátorka masmediálnej komunikácie p. učiteľka Hajníková 30.04.2019. Po vysvetlení základných pojmov a analýze vybraných nahrávok televíznych reklám nasledovali edukačné aktivity žiakov. Najprv sme v skupinách triedili reklamné spoty podľa zadaných kritérií, potom v aktivite „Potrebujem to?“ sme poznávali svoje skutočné potreby, a tak hľadali zbrane, ktorými môžeme čeliť reklame.

Prostredníctvom zábavných videí, ktoré nás upúťali a motivovali k činnosti, sme sa učili kriticky pristupovať k reklame v médiách, bezhlavo neprebrať vnucované vzory správania, reálne posudzovať a hodnotiť informácie z reklám.

Mgr. A. Hajníková

Máj, máj, máj zelený,
pod oblôčkom sadený....
V našom prípade nie sadený a nie pod
oblôčkom, ale na plote školského areálu.
Aj v tomto roku sme si pripomenuli
tradíciu, ktorá má korene až v antike, ale
najmä na dedinách sa zachovala dodnes.
Máj vtedy predstavoval mladý stromček
najčastejšie smrekový, jedľový alebo
brezový, ktorý sa zdobí farebnými
stuhami. Kedysi májová zeleň ako
magický prostriedok zabezpečoval
ochranu pred zlými duchmi a
zabezpečoval hojnosť úrody,
neskôr vyjadroval lásku
mládenca k dievčine. Staval sa
v noci pred 1. májom pred
domy, v ktorých bolo dievča súce na vydaj.
Krivý alebo nepravidelne rozkošatený
strom bol hanbou pre dievča aj pre darcu.
Mládenci s muzikou šli do každého domu,
pred ktorým stál máj a v tanci vykrútili

dievča i všetky ženy v dome. Tanečnice ich za to odmenili pálenkou a poplatkom" na nadchádzajúcu zábavu - majáles. Zvyk stavania májov sa v zmenenej podobe udržal dodnes, stavia sa však zväčša jeden ovenčený strom uprostred dediny alebo hlavného námestia. „Máj“ je symbolom lásky, lebo mesiac máj sa vo všeobecnosti považuje za obdobie zrodu nového života a za „lásky čas“.

PaedDr. I. Bicáková

V stredu 22.05. nás navštívili príslušníci Policajného zboru v Humennom, ktorí nás v rámci prevencie kriminality informovali o trestno-právnej zodpovednosti nás žiakov aj našich zákonných zástupcov. Vysvetlili nám rozdiel medzi priestupkom a trestným činom a aké sú postihy za ne. Upozornili nás, ako sa máme správať doma i na verejnosti, čo je správne a za čo by sme mohli byť trestne stíhaní. Besedu zakončili praktickými ukážkami základnej výbavy policajta a jednoduchých povelov.

Policajtov v cvičebni vystriedali členovia klubu **BLACK TIGER TAEKWONDO SNINA**. Dozvedeli sme sa, že taekwondo je nový kórejský bojový šport a bojové umenie bez použitia zbraní, ktorý využíva silu a rýchlosť ľudského tela a je zameraný najmä na sebaobranu, sebaovládanie a zdravú sebadôveru.

Zároveň je aj jednou z možností aktívneho využitia voľného času.

Členovia klubu, majstri v svojich kategóriách, nám predviedli ukážky tréningov, zápasov aj excelentné exhibičné kúsky. Niektoré kopy sme si mohli pod ich vedením aj vyskúšať a zistili sme, že je to nielen zábavný, ale aj mimoriadne náročný šport. Naši hostia nám prezradili aj svoje zážitky a pikošky z tréningov a turnajov, ktorých sa zúčastňujú nielen doma, ale i v zahraničí. Za ich ochotu nás navštíviť a predviesť nám svoje športové umenie sme ich odmenili podakovaním a úprimným potleskom.

Mgr. J.Karľová

V rámci globálneho vzdelávania na hodinách etickej výchovy, občianskej náuky, geografie, biológie a vecného učenia p. učiteľka Karľová realizovala triedne i celoškolské akcie, na ktorých sme získavali informácie o globálnych problémoch, učili sa analyzovať jednotlivé procesy, porovnávať vzájomné súvislosti a

v diskusiách hľadali riešenia problémov a možnú osobnú angažovanosť. Individuálne, v dvojiciach alebo aj v skupinkách sme vypracovali zadané úlohy zamerané na globálne problémy. Praktické úlohy založené na riešení reálnych každodenných situácií nám pomohli rozvíjať komunikačné zručnosti, kreatívne a kritické myslenie a ukázali nám rôzne možnosti riešenia konfliktov. Viedli nás k poznaniu a chápaniu skutočnosti, že už na lokálnej úrovni môžeme sami prispieť k čistejšiemu, zdravšiemu a trvalo udržateľnejšiemu svetu.

Mgr. J. Karľová

Témy globálneho vzdelávania:

Ľudské práva:

Týždeň s knihou „Cigánka“.

Udržateľný rozvoj a ochrana životného prostredia:

Malý človek – veľký svet.

Spotreba a výroba:

Páranie peria,

Príbeh topánky,

Potravinoví pátrači.

Malý človek - veľký svet

Príbeh topánky

Potravinoví pátrači

Naša galéria

OBSAH

Stretnutie s knihou	1
„ideme hrať ping-ponooooo“	2 - 3
Veľká noc	4 - 5
Enviroupratovanie	6
Rok v živote rybára	7 - 8
Mediálna reklama a marketing	9
Stavanie mája	10
Šport ako prevencia patologických javov	11 - 12
Globálne vzdelávanie	13 - 15
Naša galéria	16

PASTELKOVINY

časopis žiakov SZŠ na Tréblíčskej ul. v Humennom

Vydanie:

3 - 2018/2019

Ročník:

6.

Vydáva:

Špeciálna základná škola
Tréblíčska 16, 066 01 Humenné

Zodpovedný redaktor:

Mgr. Anna Hajníková

Redakčná rada:

PaedDr. Tatiana Gerbocová

PaedDr. Iveta Bicáková